

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агробіотехнологічний факультет

Кафедра генетики, селекції і насінництва сільськогосподарських культур

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕРВИННЕ НАСІННИЦТВО ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР» 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність - 201 «Агрономія» Освітня програма - «Агрономія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибіркові
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	7
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
Профайл НПП	 <p>Дубовик Наталія Сергіївна Посада: доцент кафедри генетики, селекції і насінництва с.-г. культур. Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 20 ауд. (кафедра генетики, селекції і насінництва с.-г. культур.) E-mail: natalyadubovyk25@gmail.com Зв'язок з викладачем:+380971722364</p>
Опис дисципліни	«Первинне насінництво польових культур» – це наука про розмноження сортів сільськогосподарських культур при збереженні всіх морфологічних, біологічних і господарсько цінних ознак. Первинне насінництво безпосередньо пов'язане з селекцією – наукою про створення сортів і гетерозисних гібридів. Воно реалізує досягнення селекції шляхом прискороного розмноження і впровадження у виробництво нових сортів. У процесі насінництва можливе значне покращання сорту. Теоретичною основою насінництва є положення генетики – науки про спадковість і мінливість. Через насіння передаються генетичні ознаки сортів. Однак посівні, врожайні якості насіння залежать не тільки від генетичної основи, а й від умов розвитку материнської рослини, на якій формується насіння, від абіотичних факторів – кліматичні умови даного регіону – і біотичних, які обумовлюються ступенем агротехніки, розмноженням хвороб і шкідників при вирощуванні насіння.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Первинне насінництво польових культур» базується на знаннях таких дисциплін, як «Селекція та насінництво польових культур», «Генетика», «Рослинництво» вивчених на 2-3-му курсах.

Мета вивчення дисципліни	Формування у студентів сучасних і глибоких уявлень та знань з теорії і практики селекційно-насінницької роботи, що дасть можливість найбільш повно реалізувати і використовувати потенціал окремої культури в реалізації досягнень селекції, збереження в процесі розмноження сортів і гібридів всіх морфологічних ознак і біологічних властивостей насіння з використанням сучасних методів. Первинне насінництво польових культур – наука, предметом якої є розробка організаційних форм і технологічних прийомів одержання високоякісного насіння сортів і гібридів, включених в Державний реєстр сортів рослин України. Основна мета первинного насінництва польових культур – найбільш повна реалізація урожайних можливостей сортів (гібридів) із збереженням їх господарсько-біологічних властивостей з використанням методів генетики, біотехнології, рослинництва, фітопатології та інших наук.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності передбачено індивідуальні графіки, дистанційна форми навчання тощо. Використовуються платформи Moodle, ZOOM, інформаційне забезпечення в системі АСУ, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних так і інноваційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	РН 6.1 Вміти демонструвати знання й розуміння загальних основ первинного насінництва польових культур в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії. РН 10.1 Знати як аналізувати та інтегрувати знання первинного насінництва зернових, зернобобових, олійних та технічних культур в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії. РН 14.1 Уміти інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси первинного насінництва зернових, зернобобових, олійних та технічних культур.
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1: Загальні основи первинного насінництва польових культур</i> Тема 1. Теоретичні і наукові основи первинного насінництва. Сортіві якості та врожайні властивості насіння. Тема 2. Сортівий і насінневий контроль. <i>Змістовий модуль 2: Первинне насінництво зернових та зернобобових культур</i> Тема 3. Первинне насінництво пшениці. Тема 4. Первинне насінництво кукурудзи. Тема 5. Первинне насінництво сої. <i>Змістовий модуль 3: Первинне насінництво олійних та технічних культур</i> Тема 6. Первинне насінництво соняшнику. Тема 7. Первинне насінництво картоплі.
Методи навчання	Під час лекційних занять використовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, відео презентації, роздатковий матеріал. Використовується метод проблемного викладення, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням індивідуальних завдань, конференцій, круглих столів.

<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з вивчення дисципліни «Сучасні технології та нормативно-правова база насінництва» (для аспірантів освітньо-наукового рівня доктора філософії за спеціальності 201 «Агрономія») // Державна установа Інститут зернових культур НААН України; укладачі М.Я. Кирпа, А.В. Алдошин. Дніпро: ДУ ІЗК НААН, 2019. 21 с. https://institut-zerna.com/education/docs/silabus_fahcompetentions/metodichni-rekomendatsii-do-praktichnih-zanyat(1_3).pdf 2. Технологія вирощування насіння пшениці озимої (Методичні рекомендації) / За ред. кандидатів с.-г. наук А.А. Сіроштана, В.П. Кавунця. Центральне, 2023. 37 с. https://mip.com.ua/images/2024/Vudavnucha/Technologia_vyroshcuvannya_nasinna_ps_henytsya_ozyma.pdf 3. Виробництво насіння пшениці озимої та ярої / Демидов О.А., Сіроштан А.А., Кавунець В.П., Дергачов О.Л., Центило Л.В., Заїма О.А., Лісковський С.Ф., Федоренко М.В., Федоренко І.В., Правдзіва І.В., Олефіренко Б.А. / за редакцією кандидатів с.-г. наук А.А. Сіроштана, В.П. Кавунця. Миронівка, 2021. 50 с. https://mip.com.ua/images/2024/Vudavnucha/Technologia_vyroshcuvannya_nasinna_ps_henytsya_ozyma_ta_yaroyi.pdf 4. Мазур О.В., Мазур О.В., Лозінський М.В. Селекція та насінництво польових культур: навчальний посібник. Вінниця: ТВОРИ, 2020. 348 с. http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/25422.pdf 5. Сабадин В. Я., Лозінський М. В., Дубовик Н. С. Насінництво: методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи для студентів стаціонарної та заочної форми навчання ОП Агрономія. Біла Церква, 2022. 83 с. <i>Бібліотечний фонд кафедри генетики, селекції та насінництва с.-г. культур. Е-навчання БНАУ.</i> <p style="text-align: center;">Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заболотний Г. М., Мазур В. А., Циганська О. І., Дідур І. М., Циганський В. І., Панцирева Г. В. Агробіологічні основи вирощування сої та шляхи максимальної реалізації її продуктивності / Монографія. Вінниця, ТОВ «Твори», 2020. 276 с. http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/27706.pdf 2. Донець М. М. Насінництво з основами селекції. К. 2007. https://institut-zerna.com/library/docs/nasinnitstvo_osnovy_selectcii.pdf 3. Науково-виробничий журнал «Агроном», https://www.agronom.com.ua/ <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Первинне насінництво зернобобових культур. http://agro-business.com.ua/agro/ahronomiia-sohodni/item/437-pervynne-nasinnytstvo-zernobovovykh-kultur.html

2. Насінництво у сучасних умовах. <http://nova.te.ua/statti/nasinnytstvo-v-suchasnyh-umovah/>
3. Кирпа М. Я., Стасів О. Ф., Лук'яненко Т. М. Інноваційна система управління якістю посівного матеріалу в насінництві кукурудзи. Зернові культури. Том 4. № 2. 2020. С. 243–250. <https://doi.org/10.31867/2523-4544/0131>
4. Система насінництва картоплі в Україні [Електронний ресурс] / Інститут картоплярства НААНУ. https://ikar.in.ua/potato_intresting/seed/
5. Проміжні культури. <https://www.rivneprod.gov.ua/2022/07/20/promizhni-kultury/>
6. Реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні. Щорічне видання. <https://sops.gov.ua/derzavnij-reestr>